

ДОВІДКА
про результати публічного громадського обговорення
проєкту професійного стандарту за професією «Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна»

м. Київ

дата 11.03.2024

Суб'єкт перевірки Національне агентство кваліфікацій

Розробником Національний авіаційний університет відповідно до Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373 (далі – Порядок), завершено процес публічного громадського обговорення проєкту професійного стандарту за професією «Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна»

№пп	Позиція проєкту професійного стандарту	Пропозиція		Враховано/не враховано/знято в процесі обговорення	Обґрунтування причин неврахування
		Текст з поясненням	Назва суб'єкта подання		
1	п.1.3. Назва професії	Запропоновано змінити назву професії	Державна авіаційна служба України	Не враховано	У відповідності до Методичних рекомендацій щодо розроблення професійних стандартів, в п. 1.3. зазначають назву професії згідно з Національним класифікатором України якій містить саме професію Дистанційний пілот БПС (код 3144). Крім того, згідно з листом ДАСУ від 30.08.2021 за №1.17-5672-21 в Міністерство Інфраструктури вказано на відсутність заперечень ДАСУ щодо внесення запропонованих НАУ посад та їх назв до Національного класифікатора професій
2	Текст професійного стандарту	Терміни “Безпілотне повітряне судно”, “Наземна станція керування”, “Безпілотна авіаційна система” викласти у відповідності до Повітряного кодексу	Державна авіаційна служба України	Частково враховано	В тексті даного професійного стандарту не передбачено визначення термінів. Відповідно до вказаного терміни

		України			“Безпілотне повітряне судно”, “Безпілотна авіаційна система” не мають суперечень із Повітряним кодексом України. З метою запобігання невідповідностям з останньою редакцією Повітряного кодексу України термін “Наземна станція керування” в професійному стандарті усунуто.
3	п.4 Опис трудових функцій	В Описі трудових функцій в частині “Знання”, як результати навчання зазначити наступні дисципліни: аеродинаміка, динаміка польоту, системи керування, міцність і конструкція, авіоніка безпілотних повітряних суден	Державна авіаційна служба України	Враховано	
4	п.4 Опис трудових функцій (трудова функція Е та Ж)	Назву “Принципи польоту повітряних кораблів” змінити на “Принципи польоту повітряних суден”	Державна авіаційна служба України	Враховано	
5	п.1.5 Професійні кваліфікації	Рекомендація переглянути рівні НРК з урахуванням потреб ринку та положень Додатка 1 “Видача свідоцтв авіаційному персоналу” ІКАО	Державна авіаційна служба України	Не враховано	Виконані групою розробників стандарту аналіз відповідності кваліфікаційних рівнів освіти НРК (постанова КМУ № 519 від 25.06.2020 р.), виконані опитування фахівців в фокус-групах дозволив дійти до висновку, що сукупність знань, умінь, навичок, відповідальності та автономії для відповідних трудових функцій даної професії відповідають 6 рівню НРК та першому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій

					Європейського простору вищої освіти. Також потрібно зазначити що у Додатку 1 “Видача свідоцтв авіаційному персоналу” ІСАО вимоги до рівнів освіти авіаційного персоналу: 1) не прописані; 2) будь-які професії пов'язані із виконанням функцій пілотуванням безпілотних повітряних суден на сьогодні не зафіксовані.
6	п.4 Опис трудових функцій	Пропонується не зазначати в описі трудових функцій такі уміння та навички, як виконання польотів під дією засобів радіоелектронної боротьби, як такі, що використовують у військовій сфері для виконання бойових (спеціальних) завдань	Головне управління безпілотних систем Генерального штабу Збройних Сил України	Враховано	
7	п.4 Опис трудових функцій	Не застосовувати посилання на відомості, зазначені в “Правилах виконання польотів безпілотними авіаційними комплексами державної авіації України” (затвердженими наказом МО України від 08.12.2016 №661 (зі змінами)).	Головне управління безпілотних систем Генерального штабу Збройних Сил України	Враховано	
8	п.4 Опис трудових функцій	Вимоги професійного стандарту не поширюються на визначення рівня кваліфікації та виконання функціональних обов'язків пілотами (операторами) безпілотних авіаційних комплексів у Збройних Силах України та Силах оборони України.	Головне управління безпілотних систем Генерального штабу Збройних Сил України	Враховано	

9	п.4 Опис трудових функцій	Запропоновано використовувати терміни відповідно до ДСТУ В 7371:2020 “Техніка авіаційна державної авіації. Апарати літальні безпілотні. Основні терміни та визначення понять. Класифікація”	Державний науково-дослідний інститут авіації Міністерства оборони України	Частково враховано	З метою запобігання невідповідностям з Повітряним кодексом України (як відповідь на вимоги Державної авіаційної служби України) в тексті нової редакції професійного стандарту використовуються терміни “безпілотне повітряне судно”, “безпілотна авіаційна система” “обладнання для дистанційного керування безпілотним повітряним судном”. Скорочення цих термінів в професійному стандарті усунути.
10		Запропоновано: прописати (вказати) в документах, що підтверджують професійну кваліфікацію, тип безпілотного повітряного судна, пілотування яким опанував здобувач професійної кваліфікації	Казенне підприємство спеціального приладобудування “Арсенал”	Враховано	
11		Запропоновано: вказати на певні вимоги до стану здоров'я дистанційного пілота БПС	Казенне підприємство спеціального приладобудування “Арсенал”	Враховано	
12	п.1.5 Професійні кваліфікації	Запропоновано розширити можливості використання стандарту, доповнивши до вимог освітньої кваліфікації диплом фахового молодшого бакалавра, диплом молодшого бакалавра.	Кропивницький інженерний коледж ЦНТУ	Не враховано	Виконані групою розробників стандарту аналіз відповідності кваліфікаційних рівнів освіти НРК (постанова КМУ № 519 від 25.06.2020 р.), виконані опитування фахівців в фокус-групах дозволив дійти до висновку, що сукупність знань, умінь, навичок, відповідальності та

					автономії для відповідних трудових функцій даної професії відповідають 6 рівню НРК та першому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.
13	п.1.3. Назва професії	Запропоновано змінити назву професії на Пілот дистанційно керованого повітряного судна	Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба	Не враховано	У відповідності до Методичних рекомендації щодо розроблення професійних стандартів, в п. 1.3. зазначають назву професії згідно з Національним класифікатором України якій містить саме професію Дистанційний пілот БПС (код 3144).
14	п.1.5 Професійні кваліфікації	Запропоновано: - для дистанційного пілота першого рівня передбачити підготовку до польотів в міжнародному повітряному просторі; - для дистанційного пілота другого рівня передбачити підготовку до польотів в повітряному просторі України	Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба	Не враховано	Враховуючи євроінтеграційні прагнення України в професійному стандарті передбачено розділити професію на три категорії категорії у відповідності від зони відповідальності : для дистанційного пілота 1 категорії — здатність виконувати польоти в контрольованому повітряному просторі без урахування показників конкретних висот (ешелонів польоту) і дальностей польоту (відповідно без вказання меж державних кордонів); для дистанційного пілота 2 категорії — здатність виконувати польоти в неконтрольованому

					повітряному просторі, з обмеженням по висоті і дальності; для дистанційного пілота 3 категорії — здатність виконувати польоти в неконтрольованому повітряному просторі, дальність якого обмежена зоною прямої відіомості безпілотного повітряного судна. Вказані обмеження зазначені в розділі “Розподіл трудових функцій у межах професійних кваліфікацій” для введених категорій дистанційного пілота.
15	п.2.1.”Здобуття професійної кваліфікації”	Запропоновано : передбачити кваліфікаційні центри для підтвердження кваліфікацій	Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба	Частково враховано	Можливість підтвердити отримані компетентності та результати навчання в кваліфікаційному центрі передбачено для дистанційних пілотів другої та третьої категорій
16	п.3	Запропоновано : Аббревіатури потрібно допрацювати	Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба	Частково враховано	З урахуванням відсутності скорочень відповідних термінів в Повітряному кодексі України аббревіатури та скорочення в професійному стандарті вирішено не застосувати.
17	п.4 Опис трудових функцій	Запропоновано : трудову функцію А викласти у редакції — Підготовка та проведення заходів підготовки до польоту	Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба	Враховано	
18	п.4 Опис трудових функцій	Запропоновано : компетентність А1 викласти у редакції — Здатність оцінювати готовності аеродрому (аеродромів) до	Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба	Враховано	

		забезпечення польоту (перельоту)			
19	п.4 Опис трудових функцій	Запропоновано : об'єднати компетентності А4 і А6 і викласти як — Здатність налаштувати та верифікувати наявні пристрої та системи авіаційного обладнання безпілотного повітряного судна	Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба	Не враховано	Компетентність А4 стосується навігаційної системи, а компетенція А6 — системи спостереження. Оскільки це різні за призначенням типи бортової апаратури, група розробників стандарту вважає за потрібне виділити їх в окремі компетентності. Крім того компетенція А6 не входить до трудових функцій дистанційних пілотів другої та третьої категорій.
20	п.4 Опис трудових функцій	Запропоновано : залишити лише компетентність А7, видаливши компетентність А8	Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба	Частково враховано	Усунуто некоректність в описі компетенцій А7 і А8. Під електромеханічним виконавчими пристроями розуміють перетворювачі “електричний сигнал — механічна дія” (наприклад — серводвигуни), які містять як бортовий так і наземний сегмент безпілотного авіаційного комплексу.
21	п.4 Опис трудових функцій	Запропоновано : уточнити вираз “апаратури візуального контролю” вказаний в описі компетентності А9	Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба	Враховано	
22	п.4 Опис трудових функцій	Запропоновано : компетентність А11 викласти у редакції — Здатність виконувати налаштування пульта управління пілота наземної станції керування і контролю	Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба	Частково враховано	З урахуванням пропозицій ДАСУ компетенцію А11 викладено у редакції : “Здатність виконувати налаштування пульта обладнання для

					дистанційного керування безпілотним повітряним судном”
23	п.4 Опис трудових функцій	Запропоновано : групу трудових функцій Е виключити	Харківський національний університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба	Не враховано	Оскільки до сфери відповідальності кваліфікації бакалавра входить вимоги “управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами” вказаної в описі кваліфікаційних рівнів освіти для 6 рівня НРК (постанова КМУ № 519 від 25.06.2020 р.) на думку членів групи розробки стандарту рівень знань, умінь і навичок що згідно стандарту отримують здобувачі кваліфікації дистанційний пілот першої категорії дозволяє їм приймати участь у проектно-конструкторських роботах за вказаними компетенціями.
24	п. 1.5 Професійні кваліфікації	Запропоновано п.1.5 стандарту викласти у редакції: Для професії “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна»” застосовується трирівневе кваліфікаційне категоріювання із виділенням таких кваліфікаційних категорій: Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна першої категорії, 6 рівень НРК; Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна другої категорії, 6 рівень НРК; Дистанційний пілот безпілотного повітряного	Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ	Враховано	

		судна третьої категорії, 6 рівень НРК ;			
25	п. 1.6. Назви документів, що підтверджують професійну кваліфікацію особи	<p>Запропоновано п.1.6 стандарту викласти у редакції: Для кваліфікаційної категорії “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна першої категорії” - диплом бакалавра за спеціальністю “Авіаційний транспорт” з додатками європейського зразка до диплома із записом про присвоєну професійну кваліфікацію “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна першої категорії”;</p> <p>Для кваліфікаційної категорії “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна другої категорії” та “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна третьої категорії” - Сертифікат про присвоєну/підтверджену/визнану (щодо професійних кваліфікацій, здобутих у інших країнах) професійну кваліфікацію.</p>	Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ	Враховано	
26	п.2.1. Здобуття професійної кваліфікації	<p>Запропоновано: підпункт “Суб’єкти освітньої діяльності” викласти у редакції : підготовка на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за освітньо-професійною програмою , в якій передбачена придатність до працевлаштування за професією 3144 Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна</p>	Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ	Частково враховано	Згідно з запропонованим формулюванням підпункту “Суб’єкти освітньої діяльності” вести підготовку за професією Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна зможуть будь-які навчальні заклади, акредитовані для підготовки здобувачів 6 рівня НРК, які затвердять відповідну освітньо-професійну програму у будь-якій галузі і спеціальності. Враховуючи вузко-спеціалізований напрям професії

					дистанційного пілота БПС, а також новий перелік галузей і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, в професійному стандарті вказано на підготовку на першому рівні освіти саме за спеціальністю “Авіаційний транспорт”, без вказання назви конкретної освітньо-професійної програми.
27	п.2.2. Професійний розвиток	Запропоновано для професійної кваліфікації “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна першої категорії”: підпункт “Суб’єкти освітньої діяльності” викласти у редакції : Підготовка на другому (магістерському) рівні вищої освіти за спеціальністю та освітньо-професійною програмою в якій передбачена придатність до працевлаштування за професією, пов’язаною із безпілотними повітряними суднами.	Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ	Враховано	
28	п.2.2. Професійний розвиток	Запропоновано для професійної кваліфікації “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна другої категорії”: підпункт “Суб’єкти освітньої діяльності” викласти у редакції : підготовка на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за освітньо-професійною програмою , в якій передбачена придатність до працевлаштування за професією 3144 Дистанційний пілот	Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ	Частково враховано	Наступним етапом професійного розвитку для особи, яка має кваліфікацію “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна другої категорії” буде отримання кваліфікації “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна першої категорії”, тому в вказаному підпункті оновленій редакції

		безпілотного повітряного судна			професійного стандарту вказано про підготовку на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю «Авіаційний транспорт» та відповідною освітньо-професійною програмою
29	п.2.2. Професійний розвиток	Запропоновано для професійної кваліфікації “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна третьої категорії”: підпункт “Кваліфікаційні центри” викласти у редакції : Підготовка в акредитованому кваліфікаційному центрі для отримання кваліфікації “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна другої категорії”	Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ	Не враховано	Акредитаційні центри призначені для підтвердження здобутої раніше кваліфікації шляхом проходження тестів та практичних завдань, і відповідно до цього вони не можуть виконувати підготовку за професійною кваліфікацією
30	п.2.2. Професійний розвиток	Запропоновано для професійної кваліфікації “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна третьої категорії”: підпункт “Суб’єкти освітньої діяльності” викласти у редакції : підготовка на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за освітньо-професійною програмою , в якій передбачена придатність до працевлаштування за професією 3144 Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна	Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ	Частково враховано	Наступним етапом професійного розвитку для особи, яка має кваліфікацію “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна третьої категорії” буде отримання кваліфікації “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна другої категорії”, тому в вказаному підпункті оновленій редакції професійного стандарту вказано про отримання документу про професійну кваліфікацію «Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна другої категорії» в акредитованому

					кваліфікаційному центрі або «Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна першої категорії» отриману шляхом підготовки на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю “Авіаційний транспорт”, освітньо-професійною програмою сукупність фахових компетентностей, освітніх компонент, програмних результатів навчання якої забезпечує підготовку до працевлаштування за професією 3144 “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна”
31	п.1 (назва)	Скорегувати назву у редакції: Професійний стандарт за групою професій «Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна»	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області	Не враховано	Професійний стандарт розроблено саме за професією “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна” (код 3144) яка наявна в Національному класифікаторі України ДК 003:2010 “Класифікатор професій”
32	п.1.2 (назва)	1.2. Назви видів економічної діяльності, секції, розділу, групи, класу економічної діяльності та їх коди згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 “Класифікація видів економічної діяльності”	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області	Враховано	
33	п.1.5 (назва)	Скорегувати назву у редакції: Професійні кваліфікації, їх рівень	Навчально-методичний центр	Враховано	

		згідно з Національною рамкою кваліфікацій (далі -НРК)	професійно-технічної освіти у Чернівецькій області		
34	п.1.6.Назви документів, що підтверджують професійну кваліфікацію особи	Запропоновано зміст пункту викласти у редакції: Сертифікат про присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації, який може бути отриманий на підставі проведеного оцінювання і визнання результатів навчання здобувачів, зокрема здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти, присвоєння/підтвердження визначеної в ньому професійної кваліфікації. Визнається сертифікат, виданий установою, яка має право видавати здобувачам сертифікати про присвоєння/підтвердження відповідної професійної кваліфікації відповідно до Порядку присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 956.	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області	Частково враховано	Для професійної кваліфікації “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна першої категорії” - диплом бакалавра за спеціальністю “Авіаційний транспорт” з додатками європейського зразка до диплома із записом про присвоєну професійну кваліфікацію “Дистанційний пілот безпілотного повітряного судна першої категорії” (враховуючи позицію розробників стандарту та редакційними змінами, запропонованими Харківським національним університетом внутрішніх справ)
35	п.2.1 (назва)	Скорегувати назву у редакції: Здобуття професійної кваліфікації (назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації; суб’єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій).	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області	враховано	
36	п.2.2 (назва)	Додати назву підпункту: з присвоєнням наступної	Навчально-методичний	враховано	

		професійної кваліфікації	центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області		
37	п. Опис трудових функцій, компетентність АЗ	Викласти компетентність у редакції : Здатність планувати і виконувати польотні завдання у відповідності до законодавства	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області	Не враховано	Складання плану польоту та власне виконання польоту — різні компетентності, їх поєднувати не можливо.
38	п. Опис трудових функцій, компетентність АЗ	Викласти вимоги до набору знань компетентності у редакції : Вимоги нормативно-правових актів Державної та Цивільної авіації України щодо використання БАС. Правила виконання польотів БПС та використання повітряного простору. Міжнародна та національна класифікація БАС/БПС.	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області	Частково враховано	Пропозицію в цілому враховано у новій редакції набору знань компетентності АЗ
39	п. Опис трудових функцій, компетентність АЗ	Викласти вимоги до набору умінь та навичок компетентності у редакції : Планування польотних завдань з урахуванням зон, де польоти заборонені або обмежені. Отримання інформації про зони з обмеженнями. Врахування вимог законодавства при плануванні польоту.	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області	Враховано	
40	п. Опис трудових функцій, компетентність АЗ	Викласти вимоги до комунікацій компетентності у редакції : Передавання отриманих даних у відповідності до схем обміну інформацією; Комунікація з визначеними особами під час коригування їх дій на місцевості	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області	Враховано	

41	п. Опис трудових функцій, компетентність АЗ	Викласти вимоги до відповідальності компетентності АЗ у редакції : Дії виконуються в складі екіпажу БАС або самостійно. Чітке дотримання вимог законодавства	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області	Не враховано	На сьогодні у Повітряному кодексі України відсутні визначення екіпажу БАС. Зміст пунктів відповідальності за цією компетенцією відповідає наданій пропозиції
42	п. Опис трудових функцій, компетентність ГЗ	Редакційне зауваження терміну “перепрограмувати” в змісті вмінь компетентності	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області	Враховано	
43	п. Цифрові компетентності	Рекомендовано додати до комунікацій компетентностей Ц1-Ц8: Інформування у відповідності до розподілу обов’язків та посадової інструкції про виявлені порушення в роботі цифрового обладнання та/або програмного забезпечення	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області	Враховано	
44	п. Цифрові компетентності	Рекомендовано додати до відповідальності компетентностей Ц2,Ц3 : Використання цифрових пристроїв (у відповідності до наявних інструкцій та розпоряджень, за наявності).	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області	Враховано	
45	п. Цифрові компетентності	Рекомендовано додати до відповідальності компетентностей Ц5: Самостійне дотримання вимог кібергігієни при використанні цифрових пристроїв	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області	Враховано	
46	Пункт Трудові дії, предмети і засоби праці	Рекомендовано додати до професійного стандарту у редакції: БПС, пульт управління, спеціалізоване програмне забезпечення, сканер радіоефіру, виносні	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у	Частково враховано	Відповідно до листа Головного управління безпілотних систем Генерального штабу Збройних Сил України розробників даного професійного

		антени, зарядні пристрої, планшет, смартфон, карта місцевості, навігатор, засоби для маскуваня, бінокль, метеостанція. Технічні засоби і програмне забезпечення, які використовуються для проведення навчань і перевірки знань.	Чернівецькій області		стандарту було застережено від внесення в стандарт професій для цивільних безпілотних повітряних суден даних щодо використання спецтехніки: сканер радіофіру, засоби для маскуваня, виносні антени тощо.
--	--	---	----------------------	--	--

Відповідно до п.21 Порядку розробник направляє Довідку про результати публічного громадського обговорення проєкту професійного стандарту.

Керівник групи розробки

Віталій ЛАРІН